

Any I N.º 11
6 novembre del 1937

Companya

REVISTA DE LA DONA

VISCA LA UNIO DE LES DONES DE CATALUNYA

Dolors Piera

M.ª Dolors Bargalló

Anna Murà

LLETRA OBERTA

A LES

DONES DE CATALUNYA

Nosaltres, militants de la U. G. T. i de la C. N. T., del Partit Sindicalista, d'Esquerra Republicana de Catalunya, del Partit Socialista Unificat, d'Acció Catalana Republicana, d'Estat Català, del Partit Federal Ibèric i de diferents organitzacions femenines, ens hem unit per a llançar una crida dirigida a vosaltres, que serveixi per a unir-nos i accelerar la victoriosa fi de la guerra.

El nostre manifest va dirigit a totes les dones catalanes antifeixistes sense distinció de matisos polítics, sindicals, religiosos o filosòfics; sense diferenciació d'oficis ni d'aptituds professionals.

Ens dirigim a vosaltres, treballadores de fàbriques i tallers que sosteniu amb el vostre esforç els heroics combats de l'Exèrcit Popular.

Ens adreçem també a vosaltres, dones honrades del poble, que patiu privacions i esglais, que aguanteu bombardeigs i cues, amb esperit antifeixista i revolucionari.

I a les vídues, orfes i germanes dels que han caigut gloriosament en la lluita contra els invasors de la terra; els feixistes italians i les bàrbares hostes de Hitler.

I a vosaltres, també, escriptores, artistes, metgesses, infermeres, advocades, llicenciades, que forgen la cultura i obriu nous horitzons a la Humanitat.

Vosaltres, camperoles, encara dolorides per anys i anys de ferotge explotació, que envieu a les urbs el pa salvador dels nostres fills,

a vosaltres, refugiades de Castella, d'Astúries, d'Andalusia i d'Euzkadi, que haveu perdut la vostra llar, el vostre poble, el vostre sol,

a vosaltres, dones anarquistes, socialistes, republicanes, catalanistes, sindicalistes, que lluiteu en el front antifeixista per l'emancipació del poble i per l'alliberament de les terres hispàniques,

a totes vosaltres, dones de Catalunya, va dirigit aquest manifest; les que el signem representem una gran majoria de les unitats femenines.

Ens hem aplegat per a treballar a favor de la fusió de totes, per a proposar-vos (una a una si cal) que, pel damunt de tot, propugneu la unificació de totes les agrupacions femenines. El nostre moviment tindrà la força d'un conjunt d'esforços adés dispersos, ara fusionats en un de sol, dins del qual hi haurà lloc per a totes les que desitgin lleialment ajudar-nos a guanyar la guerra, per a totes les que vulguin alliberar-se, per a totes les que anhelin defensar la vida i el demà de llurs fills.

Us proposem la unió de totes les dones, per tot el que ja hem esmentat i per tots els altres punts que vosaltres cregueu necessaris.

A fi i efecte que totes plegades poguem conversar, que l'opinió de cada una sigui atentament escoltada, que les vostres iniciatives i les nostres siguin democràticament discutides i un tema tan fonamental com la unió femenina sigui conscienciosament debatut i estudiat, les que signem estem treballant en l'organització del

I Congrés Nacional de la Dona

el qual es celebrarà a Barcelona els dies 6, 7 i 8 de novembre del 1937.

Hi assistiran les més grans figures catalanes, espanyoles i internacionals del moviment femení.
Convoquem totes les dones de Catalunya.

DONES:

El nostre Congrés és d'una importància decisiva per a totes. Anem a celebrar una reunió de dones, sense precedents en la història pel seu nombre i per la seva envergadura, on totes les assistents podran exposar lliurement llurs idees.

En el Congrés tractarem de tots els problemes d'unitat, de guerra i de revolució en el que es refereix a les dones.

Prendrem acords dels quals depèn el nostre futur camí. Exigirem per a nosaltres i per als nostres fills els drets que ens corresponen encara.

No ens lliurem a optimismes falsos. El nostre alliberament, un aspecte de l'emancipació del poble, ha d'ésser obra de nosaltres mateixes.

Ens l'hem de conquistar, ens l'hem de plasmar. Ningú no ens farà present gràcies de la nostra llibertat.

Hem de lluitar per ella.

DONES DE CATALUNYA:

- Per a contribuir a la Unitat antifeixista.
- Per a treballar per la igualtat de sou amb l'home.
- Per a multiplicar les escoles, les guarderies, sanatoris, etc., pels nostres fills.
- Per a guanyar ràpidament la guerra.
- Per a lluitar per les llibertats de Catalunya.
- Per a salvar la Pàtria de la invasió feixista.
- Per a emancipar-vos per mitjà del treball, aprenent nous oficis.
- Per a substituir els mobilitzats de guerra.
- Per a plasmar la unió de totes les dones.

Adheriu-vos al Congrés Nacional de Dones!

Signen aquesta lletra:

Florentina Aiguadelles, Maria Lluïsa Algarra, Ester Antic, Isabel Azuara, Maria Rosa Arquimbau, Maria Baldó, Maria Dolors Bargalló, Josefa Belda, Aurora Bertrana, Josefina Bofarull, Maria Carreté, Teresa Coronel, Angelina Díaz, Candelària Escolà, Teresa Fitó, Margarida Font, Fanny la Holandesa, Maria Teresa Gibert, Lena Imbert, Obdúlia Imbert, Eloïna R. Malasechevarria, Concepció Manyalic, Manuela Martí, Montserrat Martínez, Carme Montoriol, Anna Murià, Carme Nicolau, Teresa Palau, Doctora Palma, Angelina Palomas, Teresa Pàmies, Maria Pérez Enciso, Dolors Piera, Francesca Prat, Maria Lluïsa Queralt, Soledat Real, Emiliàna Rius, Mercè Rodoreda, Mercè Saüc, Rosa Segarra, Trinitat Trilles, Josefa Uriz, Elisa Uriz, Gabina Viana, Leonor Viñerta d'Aragay, Maria Solà de Sellarés.

Companya

DIRECCIÓ I ADMINISTRACIÓ:
PI I MARGALL, 64, principal, dreta
Telèfon 74309 : BARCELONA

Maria Lluïsa ALGARRA
REDACTORES Aurora BERTRANA
R. Elina MALASECHEVARRIA

VISCA LA UNIO DE LES DONES DE CATALUNYA!

El nostre Congrés arrelarà, fondo i dura, la seva bandera a la història del moviment de dones de Catalunya. No passarà, no es cremarà el seu record en frases literàries; no es perdran les intervencions entre aplaudiments i entusiasmes, perquè el nostre Congrés és quelcom més que xerrateig i exhibicionisme.

El nostre Congrés crea, treballa, construeix. D'ell sortirà quelcom nou, quelcom fecund per nosaltres, les dones encara irredimides en alguns aspectes de la nostra submissió secular. Les delegades amb llurs intervencions, les informants amb llurs discursos, van construint la gran obra del Congrés, a la qual donaran terme les conclusions del mateix: la unió de totes les dones per a lluitar per aquelles coses tan nostres, que ningú més que nosaltres mateixes no podem conquerir; la unió de totes en uns punts que ens són comuns; la unió de totes nosaltres per ajudar els homes i el Govern a guanyar la guerra i anihilar el feixisme internacional.

Al Congrés hi som la majoria de les dones de Catalunya, i en el cas d'haver-hi alguna abstenció, estem disposades, avui i sempre, a fer tots els esforços, tots els sacrificis que siguin necessaris per aconseguir que, en el que resulti del Congrés, estiguin representades, no ja la majoria, sinó la totalitat de les dones enemigues del feixisme. Ha arribat el moment de deixar les paraules i anar als fets, d'accelerar la unió per tots els mitjans; i per això és indispensable deixar a un cantó aquelles coses que ens porten a discutir i cercar solament ço que ens uneixi. Que es deturi la llengua indiscreta, que es defingui el gest equivoc, que s'impeidi el somriure de doble intenció. Hem de unir, hem de oblidar i hem de marxar plegats tots els defensors de la independència nacional, tots els amics de la llibertat del poble, tots aquells que aspirin al benestar i a la pau.

A nosaltres, les dones, ens interessa pregonament la unió, i en aquest aspecte és de desitjar que del Congrés en resulti quelcom; un moviment, una organització que doni satisfacció plena a l'intens voler unionista de les dones de Catalunya. Totes, absolutament totes, les dones del poble fins les marginades, volen la unió, perquè saben que amb ella conqueriran una vida més feliç i tranquil·la.

Les mares volen la unió de totes les dones perquè amb ella aconseguiran ràpidament per als nostres fills una alimentació sana i regular als menjadors infantils, una estança joiosa en jardins i guarderies, una educació adient en escoles i universitats; en una paraula, el benestar de la generació que ara comença.

Les camperoles volen la unió en un sol bloc de totes nosaltres, perquè saben que així aconseguiran que la terra que conreen quedi definitivament seva.

I les obreres defensen la unitat dels treballadors, perquè amb ella arribarem a realitzar totes les nostres reivindicacions i aconseguir un jornal just i igual al de l'home, per a què quedi així assegurada la nostra independència econòmica.

Però no són tan sols aquestes dones les que desitgen la nostra unió. Les dones que militen als partits polítics la volen igualment com a sol mitjà per a guanyar la guerra i la Revolució.

Les dones i germanes dels combatents l'exigeixen igualment, perquè volen lluitar unides en contra dels emboscats, perquè empenyent-los al front defensen la vida d'aquells que estan ja a les trinxeres.

Les vídues i les orfenes dels morts gloriosament als camps d'ibèria, les mares desconfortades dels infants assassinats per les bombes feixistes, les dones que han perdut llur llar i llur terra, els milers de refugiades d'Astúries, Euzkadi, Santander, Castella i Andalusia, eleven també fins a nosaltres llur veu, demanant la unió de totes les dones, de totes les antifeixistes que vulguin ajudar-les a vèncer llur tragèdia.

Delegades totes al I Congrés Nacional de Dones: que les vostres intervencions siguin les arrels per a la nostra unitat. Que els vostres parlaments busquin tots els punts de coincidència que ens lliguen. Que del nostre Congrés en surti un pla de treball per a portar-lo a la pràctica entre totes les dones. Que el nostre Congrés sigui útil al Govern, a la victòria i a la Revolució.

Delegades totes al I Congrés Nacional, dones! Visca la Unió de totes les Dones de Catalunya!

PROGRAMA

DEL 1er CONGRÉS NACIONAL DE LA DONA

COMITÈ ORGANITZADOR

Acció Catalana Republicana
Esquerra Republicana de Catalunya
Estat Català
Partit Federal Ibèric
Partit Sindicalista
Partit Socialista Unificat de Catalunya
Ajut Infantil de Reraguarda
Aliança Nacional de la Dona Jove
Dona a la Reraguarda
Secors Roig de Catalunya (Secció S. R. I.)
Unió General de Treballadors
Unió de Rabassaires
Comitè de Dones contra el Feixisme

QUE TINDRÀ LLOC ELS DIES 6, 7 I 8

DE NOVEMBRE DEL 1937

AL

PALAU DE LA MÚSICA CATALANA

PRESIDÈNCIA D'HONOR

LLUÍS COMPANYS
President de la Generalitat de Catalunya
HILARI SALVADÓ
Alcalde de Barcelona
POMPEU FABRA
President del Patronat de la Universitat Autònoma
RAFAEL VIDIELLA
Conseller de Treball
COMITÈ DE PATRONATGE
Associació d'Intel·lectuals per a la Defensa de la Cultura

DISSABTE DIA 6

MATÍ
a les nou.

Revisió i aprovació de credencials.

Discurs de benvinguda a les delegacions foranes, nacionals i estrangeres, i salutacions a les delegades al Congrés.

TARDA
a dos quarts de quatre.

Obertura del Congrés pel President de la Generalitat.

A les sis.

Concert per l'Orquestra Simfònica de Barcelona, dirigida pel mestre JOSEP FONBERNAT.

NIT

a dos quarts de deu.

CAL INCORPORAR LES DONES A TOTES LES BRANQUES DEL TREBALL.
Per Maria Dolores Bargalló.

DIUMENGE DIA 7

MATÍ

a dos quarts de deu.

I. LA PARTICIPACIÓ DE LA DONA EN L'ASSISTÈNCIA SOCIAL. Per M.ª Lloïsa Queralt.

II. L'INSTITUT D'ADAPTACIÓ PROFESSIONAL DE LA DONA I LES SEVES TASQUES. Per M.ª Pérez Enciso i Carme Quintana, delegades de la C. N. T. i de la U. G. T. en el mateix.

TARDA

a dos quarts de quatre.

LA UNITATENS DONARÀ LA VICTÒRIA. Per Dolores Piera.

DISCUSSIÓ DE L'INFORME PER TOTES LES DELEGADES

NIT

a dos quarts de deu.

Festival de Folklore Català.

DILLUNS DIA 8

MATÍ

a dos quarts de deu.

LES REIVINDICACIONS ASSOLIDES PER LA DONA EN LA LLUITA ANTIFEIXISTA. Informant: Maria Lluïsa Algarró, del Col·legi d'Advocats de Barcelona i «Jutge de 1.ª instància».

I. LA DONA EN L'ALLIBERACIÓ DE CATALUNYA. Per Anna Murio.

II. EL NEN DESPRÉS DEL 19 DE JULIOL. Per M.ª Baldo de Torres, Secretària general del C. E. N. U. i per la E. E. T. E.

III. SOLUCIONS AL PROBLEMA DE LA PROSTITUCIÓ. Per M.ª Teresa Gilbert.

Discussió per les Delegades.

TARDA

a dos quarts de quatre.

UN PROBLEMA DE GUERRA: ELS MERCATS I LES CUES. Per Joana Colom, Empar Coloma, Manuela Martí i Angelina Polanco.

NIT

a dos quarts de deu.

Vetllada de Films Soviètics. Audició de les «Sogues Roges».

FINAL

En els transcurso del Congrés hi intervindran les enviades estrangeres de França: Bernadette Cattaneo, Secretària General del «Comité Mondial des Femmes», de París; de Bèlgica: Marcelle Leroy, Presidenta del Comitè de Dones Belgas; Maria Rabaté, Directora de la revista «FEMMES» de París; Hilda Varnas per Anglaterra; de la Itàlia antifeixista, Mirta X.

MARGARITA NELKEN, Matilde Huici i Modesto Cantos hi prendran part en representació del Comitè Nacional de Dones Antifeixistes d'Espanya.

PEPITA BELDA DE LA C.N.T.

ha sortit vers la U. R. S. S., on assistirà, en nom del nostre Comitè de Dones, a les festes del XXe Aniversari.

Abans de partir exposa la seva opinió sobre el Congrés de la Unitat

ENS interessava l'opinió de Pepeta Belda, membre del Comitè de Dones contra el Feixisme, i una de les més intel·ligents i actives organitzadores del I Congrés Nacional de la Dona. Ha respost a totes les preguntes que li hem formulat, amb la fermesa que la caracteritza, el concepte segur i aquest inconfusible to de sinceritat que posa a cada gest i a cada paraula.

—Penses que està a la nostra mà de dones fer quelcom per la unitat?

—Indubtablement. Hem de fer el que ja haurien d'haver fet els homes des d'un bon principi: oblidar els partidismes, els ideals de «capelletes»... Hi ha quelcom que està per damunt de tot això, que ens interessa ara més que qualsevol altra cosa: guanyar la guerra. Quan estem en contacte amb els de les altres organitzacions que també lluiten al costat nostre, hem d'oblidar a quina pertanyen, i recordar només que som anti-feixistes.

—I què penses amb referència al primer Congrés Nacional de la Dona?

—Anem a la formació d'un sol Comitè Femení, i el Congrés és un bon mitjà per a obtenir-ho. Si no ho aconseguim amb ell, no ho aconseguirem amb res, i continuarem discutint els uns amb els altres, en profit de Franco, naturalment. No compretic com pot anar-se en contra de la unitat. Jo, que sóc francament anarquista, demanaria a tots els que no els interessa treballar per ella què és el que persegueixen amb romandre en la discòrdia... I potser també d'on vénen i si és cert que són tan antifeixistes com ens volen fer creure.

—Et sembla que podem arribar a un acord, nosaltres les dones, malgrat tots els ancestrals «penjaments»?

—Els «penjaments» que dius ja estan desacreditats. No som ni millor ni pitjor... I ens han demostrat que tampoc no saben entendre's «ells»... Ara tenim el dret de provar nosaltres (un dret que ningú, ni en bromes ni en veres, ens pot discutir), i en reeixirem. Hom no pot negar-nos una sensibilitat més fina, molt útil en els moments greus com el nostre. I ens fa encara més hàbils l'anar a defensar el que més estimem i el que, per damunt de tot, ens interessa.

BELDA HA ANAT A LA U. R. S. S.

Hi ha anat per a commemorar l'Aniversari de la Revolució Russa; hi ha anat per a veure de prop com ens ajuden i com ens volen els nostres llunyans camarades.

Abans de marxar ens deia:

—No és un viatge de plaer, ja que no són, aquests, uns temps per a entreteniments. És quasi un viatge d'investigació. Vaig a veure coses, a estudiar la transformació que s'ha portat a terme a la Unió Soviètica. I sobretot a veure què s'ha fet per als infants i com va l'emancipació de la dona.

A la tornada us diré la veritat, tota la veritat.—

Bon viatge, Belda..., mentre esperem amb impaciència la teva tornada.

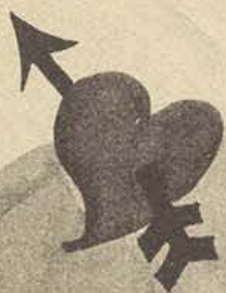

1

Una

2

resposta

3

4

circumstancies

5

per Guadalupe

PARLA

ESQUERRA REPUBLICANA DE CATALUNYA

excepcions, varem reintegrar-nos a les nostres organitzacions respectives, i el Comitè potser no va actuar com calia, en tant que Comitè, per bé que cadascuna de nosaltres va complir amb llur deure en altres llocs.

Cridades novament pel *Comité Mondiale des Femmes* a un Congrés que va tenir lloc a París a finals de juny proppassat, varem reunir-nos per tal d'actuar. Va assistir-se al Congrés, i el resultat d'aquell viatge ací el teniu, en plena febre d'activitat organitzant el Primer Congrés Nacional de la Dona, al qual assistirà un bon nombre de delegacions estrangeres. Volem creure que la dona catalana, sempre amantent allà on se la demana, no farà el sord ara que se li ve a demanar la seva col·laboració; l'únic interessant en aquest moment és que respongui.

La deixem en la seva feina; també nosaltres tenim l'interès immens que el Primer Congrés Nacional de la Dona sigui un èxit, i no la volem distreure ni un minut més amb la nostra conversa. Augurant-li una bona sort, li allarguem les mans amb un afectuós A reveure!

EMILIA ANNA DE RIUS diu:

Amb el Primer Congrés Nacional en pro de la Unitat, la dona catalana esgrimirà l'arma més forta i eficient per abatere el feixisme. Per la unitat antifeixista la dona no ha de regatejar cap mena de sacrifici, car així podrà veure's lliure de l'enemic que tan esclavitzada l'ha tingut segles ha.

La dona que assistirà al Congrés no serà la dona «nina», bescantadora i fanàtica, d'aquella altra societat capitalista que va morir el 19 de juliol, sinó que serà la dona «dona», conscient dels seus drets i dels seus deures.

L'opinió de MARIA LLUISA QUERALT

La unitat entre totes les dones antifeixistes de Catalunya és una de les coses que fan més possible el Congrés, ja que és per un esforç unànime que es produeixen fets que marquen fites en la història de les nacions.

Es en realitat formidable el rendiment que han donat les dones d'ençà del juliol; hi ha hagut una veritable mobilització femenina, però cal fer més, molt més; cal no reposar ni un instant, ja que nosaltres podem fer molta tasca en aquesta lluita que portem, fins a assolir l'èxit complet, i aquest és la unió entre tots els germans del món.

Crec que el resultat veritat del moviment femení no es veurà clar fins que s'acabi la guerra.

Augmentar fins al màxim l'explotació i disminuir fins al mínim la cultura; heus ací el feixisme.

Adaptar-nos, capacitar-nos professionalment. Passar d'un salt de la reduïda vida domèstica a la intensa activitat productora: aquesta és la nova missió històrica.

NO volem de cap manera fer l'elogi personal de cada una de les components del Comitè organitzador del Primer Congrés Nacional de Dones, però sí que cal fer un xic d'història de com va nàixer el Comitè de Dones Antifeixistes, i això, l'única que ens ho pot dir, és la seva actual Presidenta.

Trobar, doncs, la manera de què M.ª Dolors Bargalló ens parli d'aquest assumpte, ja és tant com parlar d'ella mateixa; sigui però ben entès que ho fem pels efectes, no per la causa.

M.ª Dolors Bargalló és prou coneguda perquè la presentem a les nostres lectores; per tant, prescindirem d'aquests detalls. En veure'ns disposades de debò a fer-li preguntes, s'ha posat en situació de contestar, car de bell antuvi no hi estava gaire disposada.

—Quant fa que actua el Comitè de Dones Antifeixistes?

—Hem de fer un xic d'història —ens ha contestat—. Miren, cap a finals de juny del 1934 varen estar en viatge de propaganda a Espanya unes delegades del Comitè Mundial de Dones contra la Guerra i el Feixisme. Ens varem conèixer incidentalment amb aquestes delegades, i em convidaren al Congrés Internacional que havia de celebrar-se a París els dies 2, 3, 4 i 5 d'agost d'aquell any. No cal dir que vaig assistir-hi portant la delegació d'E. R. C. El Congrés revestí una extraordinària importància; conten que ha estat el més concorregut fins a la data, car varen assistir-hi mil vuit-centes delegacions de diversos països.

En retornar de París, ja posada d'acord amb el Comitè Mundial de Dones, varem reunir-nos unes quantes companyes: Joana Colom, de la Federació de Cooperatives i amb la qual varem anar a París; Lucila Fernández, del Partit Socialista Obrer Espanyol; la malaguanyada Lina Odona, de les Juventuts Comunistes; Elisa Uriz de la F. E. T. E.; Maria Perellada, independent; i potser alguna altra que en aquest moment no recordo, i constituïrem el primer Comitè, que aleshores, igual que el Central de París, s'anomenava contra el Feixisme i la Guerra. Varem actuar fins el 8 d'octubre en el nostre local de l'edifici de la Comandància de Somatents de Catalunya.

Després, desfeta l'organització —car no varem trobar ni papers, ni diners, ni res—; després, doncs, varem actuar en la clandestinitat, i forem les primeres en ajudar els infants d'Astúries. Es va cooperar d'una manera activa en la campanya electoral del 16 de febrer, i una vegada obtingut el triomf, va reorganitzar-se el nostre Comitè, entrant-hi a formar part aleshores Maria Baldo, d'Esquerra Republicana de Catalunya; Eloiña R. Malasechevarría, del Partit Comunista, i Maria González, de la C. N. T., entre altres. Es féu una intensa campanya pro-Abissínia, i mentre s'estava organitzant la celebració d'un Congrés Internacional Femení a Catalunya i l'aparició de la nostra revista COMPANYYA va esclatar el moviment del 19 de juliol. Aleshores les components del Comitè, totes sense

PRESTIGIS AL NOSTRE 1er CONGRES

MARIA Rabatté i Bernadette Cattaneo pertanyen al Comitè de París. Maria és una de les millors oradores del C. M. F. Sentint-la, hom es sent sempre un xic embabecats i amb el pensament de «tant de bo si n'hi haguessin gaires com ella». I hi ha una cordialitat, una simpatia singulars en cada una de les coses que fa o que diu.

Sempre està disposada a sacrificar la seva conveniència personal en pro de la causa antifeixista. Ara que es troba entre nosaltres l'hem trobada més jove que ens sembla aquest juliol darrer, al Congrés francès, i li ho hem dit.

—Oh, «petites», naturalment, ara en trobo bé —ens ha respost—. Aleshores estava malalta, saps? Vaig arribar molt greu...

Es cert: ho recordem. Recordem que Maria Rabatté, operada de poc aquells dies, abandonà la indispensable convalescència per a assistir al Congrés Internacional, on era en veritat necessària, però no a aquell preu. Tenim ben impresa en la memòria la imatge dels minuts de repòs i les injeccions entre bastidors de Maria Rabatté, després dels seus parlaments sòlids i enèrgics.

I ens manca parlar de Bernadette Cattaneo, de l'extraordinària Bernadette, Secretària general del «Comité Mondial des Femmes» contra el feixisme i la guerra, que porta al nostre Primer Congrés Nacional de la Dona, ultra la seva mateixa inapreciable presència, l'ombra d'Helène Stasova, de Gabrielle Duchêne, d'Alice Degeer, de Mme. Sim Yat Sen...

El seu recídit discurs de resum del Congrés Internacional sobre la unitat ja fou publicat a COMPANYYA.

Hem volgut recollir les seves impressions i li hem fet diverses preguntes.

—Considero magnífica la idea d'aquest Congrés vostre —ha dit—. No pot ésser més que un gran èxit, vist el entusiasme i la labor que hi heu posat. Certament, el Congrés és un mitjà inmillorable per a arribar a la unitat de totes les antifeixistes catalanes, i com que la unitat és la victòria, cap de les energies esmerçades no resulta malaguanyada.

Es precís que les dones s'adonin del que els hi va en aquesta lluita: la salvaguarda de més preats interessos, la tranquil·litat de llurs llars, la benaurança dels que més estimen...

Al Primer Congrés Nacional vostre hi venim en representació de totes aquestes dones que, malgrat la reproable línia de conducta seguida pels governs de llurs països, desitgen lluitar i treballar al costat vostre pel triomf de la Iberia republicana, perquè s'obrin les vostres fronteres, perquè se us ajudi fins a l'esclafament total de l'enemic...

No: per descomptat que el Primer Congrés Nacional de Dones no decebrà ningú. I amb el nostre èxit continuarem essent dignes de la col·laboració amb nosaltres dels prestigis femenins internacionals.

MARIA-LLOÏSA ALGARRA

HEM parlat ja d'elles des de les pàgines de COMPANYYA, i us hem dit per mitjà de la nostra revista, a totes les antifeixistes catalanes, com és d'intensa la personalitat, l'energia, com és de fort l'entusiasme d'aquestes dones de més enllà de les nostres fronteres, que constitueixen el «Comité Mondial des Femmes». D'elles ens ve l'exemple, l'estímul. I també, en gran part, l'impetuosa d'emprendre una tasca com la

de fer un gran congrés de dones. Bé es mereixen que hom parli d'elles una per una. De les que han restat i de les que han vingut. Aquelles ens animen amb el record; aquestes, amb la presència, amb la paraula, amb el gest sincer.

Comencem per les que, a través de les distàncies —nul·les per la solidaritat humana—, ens trameten llurs bons auguris per al Primer Congrés Nacional de la Dona.

Gabrielle Duchêne. Una velleja gentilíssima, aixurada, activa, que fa pensar en la joventut eterna. Té uns ulls penetrants i vius, i una manera de dir, tota suau i perspicaç, que suggestiona. És la presidenta i l'ànima del «Comité Mondial des Femmes». Tan aviat viatja per Txecoslovàquia, com per la U. R. S. S., com per Anglaterra, escampant arreu la seva paraula i el seu dinamisme.

Recordem aquell acte en honor seu, a París, durant el Congrés Internacional contra la Guerra i el Feixisme.

Pou aleshores quan ens donàrem realment compte de la personalitat de Gabrielle Duchêne. S'havien fet discursos lloant-la i, malgrat que cap dels elogis no abastava la realitat, ella n'estava confusa i avergonyida. Quan parlà ho feu traient-se mèrit, manifestant que fins es feia por ella mateixa per les raríssimes qualitats que hom li havia adjudicat.

I per a demostrar-ho, per a fer veure de com havia estat de poc remarcable la seva vida, de com havia esdevingut tot senzillament, comença a exposar la seva trajectòria. Ella havia nascut entre els benaurats i en un principi —demanava grans excuses pel seu error— fou filantropa. Però esclatà la guerra europea. I s'adonà que pensava i que sentia com pacifista i com antiimperialista. I, naturalment, es posà a lluitar contra l'imperialisme i contra la guerra!!

En aquell instant una veu de dona emocionada trencà el silenci pregon i respectuós:

—Oh! No és pas així exactament! Madame Duchêne s'oblida de remarcar que en aquell temps era perillosíssim actuar com ella actuava!

Hi hagué un esclat d'aplaudiments. La presidenta de C. M. F. encara es «defensava».

—Potser sí, però en tot cas jo no me n'apercebia... Si vaig ésser heroica fou ben inconscientment...

Aquesta és la venerable Gabrielle Duchêne. Li ha calgut assistir al Congrés de Dones Franceses a Niza i això ha fet impossible la vinguda al nostre. Però la seva sola remembrança ja bastaria per a encoratjar-nos.

Gertrude Doby, Helène Langevin. Gertrude és una dona bonica, enèrgica i hàbil, nascuda a la Suïssa alemanya. Perseguida acarnissadament pel hitlerisme, ella li ha respost amb una lluita no menys aferrissada.

Tenim present les hores passades escoltant-la mentre ella ens explicava, amb un llenguatge acolorit, anècdotes polítiques de la seva vida: la persecució, els mitings secrets, els fills clandestins, les trapasseries...

Quant a Helène, la filla del professor Langevin, ha consagrat tota l'existència a treballar en pro de la causa de la llibertat i de la pau. Per això se sent sempre lluitadora i optimista. Aquest mes de novembre es celebra a París el Congrés de la Regió Parisenca, que ella ha d'organitzar; aquesta és la causa de que no poguem veure ara entre nosaltres el seu rostre simpàtic.

LES QUE HAN VINGUT

SON cinc: Bernadette Cattaneo, Hilda Vernon, Marcelle Leroy, Estel·la i Maria Rabatté i Miriam.

Hilda Vernon pertany al C. M. de Dones d'Anglaterra. És el primer cop que visita Iberia. Considera excel·lent la idea del nostre Congrés, i ens diu:

—Sabeu? No totes les dones d'Anglaterra estan d'acord amb la política de míster Eden. Jo represento aquest gran sector antifeixista i internacionalista anglès... Tenim grans esperances posades en aquest Congrés català per la vostra unitat i per la vostra victòria...

Marcelle Leroy ens parla de tota la tasca de les dones belgues a favor de l'Espanya republicana, del treball infatigable de prestigis com Alice Degeer i Isabel Blum...

Quant a Estel·la, és italiana i treballa entre nosaltres, a la brigada

Maria Rabatté

Soldats de les Brigades Internacionals, fets presoners i fugitius del camp rebel, en llur visita al «Comité Mondial des Femmes».

internacional. Ve també de París, on ha presidit un Congrés de dones italianes expatriades.

—Ha estat un succés —ens diu— en tots els aspectes... I un dels problemes més importants de que s'ha tractat ha estat el de la qüestió espanyola...

Margarita Nelken, que assistirà al nostre Congrés en representació del «Comité Nacional de Mujeres».

Helène Langevin

Gabrielle Duchêne

Bernadette Cattaneo

Teresa Coronel, maquinista de la casa Badia.

EL QUE DIUEN LES OBRERES

Teresa Coronel

Obrera de xoc, maquinista de la casa col·lectivitzada «Modes Badia», fa les següents manifestacions respecte del I Congrés Nacional de la Dona:

—No tinc cap dubte que la dona és un factor important dins la lluita, i ella pot molt bé treballar per la unitat. D'aquest Congrés en sortirà la nostra unitat, indispensable per a ajudar els homes a guanyar la guerra. Totes estem lligades a realitzar aquesta tasca, perquè a totes ens interessa la victòria.—

Casa Torrebalat

Hem cregut que seria molt interessant conèixer l'opinió de les companyes del ram tèxtil, i a tal fi ens hem encaminat a la casa Torrebalat.

Telers, molts telers, i darrera de cada un d'ells, vigilant gelosament la roba que es va teixint, una companya. En assabentar-se que anem a fer un interviu i unes fotografies per a la revista COMPANYYA, llurs cares s'enriolen, tot assabentant-nos moltes d'elles que compren sempre la nostra revista. Totes ens fan preguntes encaminades a saber quelcom del I Congrés Nacional de la Dona, demostrant un gran interès. Un cop satisfeta llur curiositat (per la que ens felicitem), contesten a les nostres preguntes, i, com veureu, ho fan d'una manera concreta i precisa:

—Què penseu que poden fer les dones per la unitat?

—No parlar mai mal de cap sindicat ni de cap partit polític antifeixista.

—Què opineu en relació al I Congrés Nacional de la Dona?

—Creiem que és molt necessari per tal de donar a conèixer la unió que existeix entre totes les dones antifeixistes de Catalunya.

—Creieu que és possible, malgrat les antigues calúmnies al sexe femení, que s'arribi a un acord entre nosaltres?

—Sí, totes hi posem la nostra voluntat, estem segures que arribarem a un acord. Digueu també que desitgem que s'acabi aviat la guerra, amb el nostre triomf.—

Vestuari de guerra número 14

Cinc-centes dones, qui ho diria? Totes treballen, totes romanen a llur lloc; ni el més petit aldarull entre elles. Que desment... queda aquella frase que no hi poden haver dues dones juntes! En preguntar si entre elles no discuteixen mai, em contesta una:

—No, perquè pensem que l'estona que perdriem discutint podem aprofitar-la per a fer un altre capot per al front.—

Magnífic pensament el d'aquestes companyes! Tant de bo totes les dones les imitessin!

Mentre el fotògraf impressiona algunes plaques, els faig les següents preguntes:

—Què penseu que poden fer les dones per la unitat?

—Començar per unir-nos totes les dones i així donar l'exemple als homes.

—Què opineu en relació al I Congrés Nacional de la Dona?

—Creiem que és magnífica la celebració d'aquest Congrés, puix pot contribuir a guanyar la guerra.

—Creieu que és possible, malgrat les antigues calúmnies al sexe femení, que arribin a un acord entre elles?

—Sí, perquè creiem que totes plegades tindrem una mica de comprensió. Digueu a totes les companyes que cal treballar amb fe per tal de guanyar la guerra.—

C. S.

Les dones lluitarem al costat dels homes fins a l'esclafament complet de Franco i dels exèrcits mercenaris i de llurs capitosts.

Visca la unió de les dones de Catalunya! Per l'anihilament del feixisme invasor.

LES SOCIALISTES

A cada barriada, a cada gran fàbrica, el seu menjador col·lectiu i la seva guarderia

Dones refugiades, les dones de Catalunya us ajudarem a trobar una nova llar i vosaltres ens ajudareu en el treball i la lluita comuna contra el feixisme assassí

Camperoles, no oblideu que el treball del camp és un treball de guerra. De vosaltres depèn en gran part que la terra, amb els seus fruits, pertanyi definitivament al que la treballa

La unitat de totes les dones del poble és una arma formidable de la victòria

Dones! Vigileu i denuncieu els emboscats i els feixistes que s'amaguen. D'aquesta manera estalviareu les vides dels vostres marits, germans i companys

Per igual treball, igual salari; tant els homes com les dones!

Isabel Azuara

—Crec que podem arribar a un acord amb totes les dones de consciència antifeixista, doncs comprendran que fer néixer rancors és desarticular la unitat i afavorir l'enemic, que treballa molt hàbilment per a què no arribem a un acord i poguem triomfar, amb facilitat, dels botxins del poble.

Gabina Viana

—La meua opinió és que hem d'imposar-nos el nostre sentit de la responsabilitat, unint els nostres esforços i la nostra intel·ligència per a treballar fermament, amb sacrifici i heroisme, per la nostra causa, fins aconseguir la victòria.

Manuela Martí

—La unitat es pot i es deu aconseguir. Crec que podem posar-nos immediatament d'acord entre les dones que tenen fills, germans o companys al front. També aconseguirem la unitat entre les obreres i les altres antifeixistes catalanes, perquè lluitem totes per la mateixa causa, i això ens porta, fatalment, a trobar-nos totes juntes al costat dels camarades, sempre endavant vers la pau, la llibertat i el progrés.

DOLORS PIERA

(Consellera de Cultura de l'Ajuntament de Barcelona)

LA nostra Consellera està tota atrafegada a l'Ajuntament, voltada d'un bell munt de papiers; s'està preparant l'obertura d'uns menjadors per a infants i Dolores Piera treballa activament en això.

—Es precis —ens diu— que s'incorporin milers i milers de dones a les fàbriques, als tallers; però per això hem d'assegurar abans a les mares el menjar de llurs fills i donar-los-hi la seguretat de què no perdaran hores i més hores fent cues.

—Prendrà el Congrés alguna resolució en aquest sentit? —li hem preguntat.

—Es d'esperar que del Congrés en sortiran acords sobre tot el que veritablement interessa a la dona i ningú no negarà que el fill és una de les nostres preocupacions fonamentals. A les dones ens uneix, per damunt de tot, la nostra situació en el treball; ens uneix la lluita, el desig d'ajudar els homes i el Govern per a guanyar la guerra i la revolució. El feixisme, enemic comú de tots, és enemic decidit de l'emancipació de la dona, i nosaltres hem de lluitar contra ell, al costat del poble que combat en defensa de les seves llibertats.

—Per a què serviria la unió de les dones?

—Primer de tot, faríem molt més fàcil el treball del Front Popular i a l'ensem tindríem una arma formidable per a la lluita i la independència de la nostra terra. Però, al mateix temps, ens serviria per a obtenir les nostres reivindicacions.

Això significa, per una part, el lliurament de nous soldats al nostre Exèrcit Popular, el qual representarà un nou avenç rapidíssim vers la victòria de les nostres armes. És clar, doncs, que la incorporació de la dona a la producció significa ja l'haver assolit l'emancipació. És dir, que la dona que vagi al lloc d'un home al treball, al mateix temps que fa un gran servei a la causa antifeixista, es conquista amb el jornal que guanya la seva independència econòmica.

Amb la unió de totes les dones fóra més fàcil la lluita contra els emboscats: faríem comprendre a les esposes, a les mares, a les germanes dels combatents que lluitant contra els covards que s'arredossen en qualsevol lloc de la reraguarda es defensen les vides dels que tenen al front.

I fóra també més eficaç la lluita contra els especuladors dels mercats

i els provocadors de les cues que volen desmoralitzar la reraguarda.

Piera, tot d'un plegat, agafa un plec de papiers i continua el seu treball.

—Veus aquest projecte?

—pregunta—. Són guarderies i menjadors per als fills dels antifeixistes. Amb la unió de totes les dones, la tasca de l'Ajuntament fóra molt més eficaç i més senzilla. Amb l'ajut de totes nosaltres sens dubte que moltes d'aquestes guarderies i menjadors ja foren fets; els infants ja hi menjarien i les mares podrien anar tranquil·les a llur treball.

Tot el ràpidament possible, doncs, anem vers la unitat —ens diu per acabar—. El Primer Congrés Nacional de la Dona ha de consagrar-la i ha de buscar un programa de realitzacions immediates que donguin plena satisfacció a la dona.

Les dones, unides, han de tenir llur lloc d'honor en el Front Popular antifeixista, palanca formidable de la victòria.

Dones de Catalunya! Prepareu-vos per a ocupar els llocs de treball dels homes cridats a les llines del nostre gloriós Exèrcit Popular.

Anna Murià,

l'escriptora catalana, respon a les nostres preguntes:

—Què podem fer les dones per la unitat antifeixista?

—Simplement, unir-nos. Tant les dones com els homes, hem d'oblidar divergències i unir-nos tots en la lluita contra el feixisme. Però cal tenir en compte que oblidar divergències no vol dir renunciar als propis ideals ni tampoc imposar-los als altres. Ni vol dir oblidar allò que és l'essència i la raó del nostre viure i part de la nostra naturalesa. Per exemple, la unitat de tots els pobles ibèrics en la gran batalla que donem al feixisme no vol dir que ens hàgim de confondre en una uniformitat que només existí en els conceptes fantàstics dels imperialistes hipòcrites ni que cap dels que lluiten hagi de renunciar a la pròpia personalitat ni que li demanin enganyosament com a sacrifici per la victòria.

—És procedent la idea del Congrés i en pot sortir la unitat?

—Si es fa com cal, sí. Hem de pensar que en aquests moments el que cal és treballar i treballar.

—Malgrat el que ens han dit, les dones podem fer més que els homes per la unitat?

—No hi veig diferència. Igual que entre els homes, entre les dones n'hi ha d'intel·ligents i n'hi ha que no ho són, n'hi ha que perden el temps en mesquineses i n'hi ha que no.

Anna Badia i Capell

Anna Badia és la dona que ha sentit clavar-se dintre el seu cor intensament les fiblades del dolor. Ella ha vist cegar-se a la flor de la joventut la vida dels seus dos germans, vida amarada d'amor a la Pàtria. És per això, potser, que les

LES DONES de l'ESTAT CATALA

seves contestes a l'enquesta que portem a terme tenen un regust a dolor, a resignació. Accedeix al nostre interrogatori amb aquella gentilesa que ens recorda el somriure del seu germà Miquel, si bé les seves contestes assenyades, respostes concretes, plenes de serenor, recorden aquell cap organitzador que es digué Josep Badia.

Heus ací les seves respostes:

—Què pensem que poden fer les nostres dones per la unitat?

—Si es tracta d'una dona corrent, què pot fer? N'hi haurà prou si sap el que no ha de fer. Si totes sabéssim el que no hem de fer i el que no hem de dir, fariem un gran servei a la unitat.

—Què opineu en relació al primer Congrés?

—Un congrés pot servir per a destapar valors i per a donar llum si tothom hi concorre amb altesa de mires. Pensem amb la mare del combatent, l'exemple de tonalitat més elevada en la gama dels sacrificis.

Compareu la seva callada resignació amb les rabietes intrigants de la noia a la reraguarda i avergonyiu-vos davant de qualsevol personalisme, per temptador que sigui.

Carme Sala

—Què pensem que poden fer les dones per la unitat?

—A la memòria de totes està l'esclatant triomf electoral del 16 de febrer del 1936, i ningú no ignora que fou degut principalment a la part activíssima que hi portà la dona. Aquest fet ens demostra d'una manera eloqüent del que és capaç la dona quan s'ho proposa. Cal, però, primerament fer comprendre, a les companyes que encara ho ignoren, la importància que té la unió de tots els antifeixistes, ja que és el que ens pot portar més ràpidament al triomf final, i confio que una de les coses que més pot contribuir a aquesta unitat és la celebració del Primer Congrés Nacional de la Dona.

—Què opineu en relació a aquest Congrés?

—La meua opinió és que va ésser una idea meravellosa la de celebrar-lo, perquè estic convençuda que d'ell en pot sortir la unitat de totes les dones antifeixistes, i un cop assolida la unitat, amb el nostre exemple i el nostre treball contribuir a la unitat de tots els homes antifeixistes, i si això no fos prou per a fer important el Congrés, mitjançant l'assistència de les delegades dels altres països, com França, Bèlgica, Anglaterra, U. R. S. S., Xina, etcètera, contribuiríem a donar a conèixer a l'estranger la veritat de la guerra que estem sostenint i la part activíssima que li correspon a Catalunya, desmentint d'aquesta manera la propaganda facciosa que amb l'instint d'animadversió que a la nostra personalitat han tingut sempre els governs de dreta diuen que Catalunya viu d'es-

LES FUNCIONARIES OPINEN

Vicenta Eroles, la jove funcionària que ha opinat sobre el debat sobre el Congrés de la Unitat.

MOBILITZAR l'opinió de les funcionàries és quelcom que sembla molt fàcil, però per la reporter esdevé extraordinàriament difícil. La funcionària és reservada. No vol comprometre's en general. No acostuma a destacar-se com element propulsor d'iniciatives. Els elements que podien haver dit quelcom interessant respecte al nostre 1r CONGRÉS NACIONAL, les que s'haurien pogut manifestar per la UNITAT i exposar clarament llur criteri, s'han tancat en un mutisme absolut, i han preferit deixar en blanc llur parer.

La primera que ha parlat s'ha amagat darrera la incògnita. No vol que se sapiga que ha estat ella qui ha dit: —Per la unitat, les dones hem de prescindir dels personalismes, sobretot en aquests moments. Desglossar les divergències de partits per a treballar per la causa comuna: guanyar la guerra, i lliurar-nos per complet a desvirtuar amb la nostra rectitud i el nostre entusiasme l'obra del feixisme emboscant, i això només pot assolir-se si estem unides.

Que l'opinió que el Congrés esdevindrà un èxit complet per l'entusiasme que s'hi posa, i recordo perfectament que el mestre Vives va dir que l'entusiasme és la sal de l'ànima. Com pot, doncs, fallar el millor dels èxits, si totes les que organitzen aquest Congrés porten la sal de l'entusiasme? Cítia que és interessant, per quant al meu entendre, és el primer congrés on la dona pot exposar lliurement la seva opinió, i això, per si sol, ja és un èxit abans de començar.

Les dones ens podem entendre perfectament, sempre que imperi la intel·ligència. No he fet mai cas dels detractors per vió. La que ha fet les transients contestes no ha volgut donar el seu nom. Només ens ha permès dir que és rossa de debò, que té vint-i-dos anys i que les seves inicials són M. B.

En un altre departament, en el qual les funcionàries estaven molt enfeinades, no ens han donat gaire conversa. Una de molt decidida, però, ha contestat per totes: —Les dones, per la unitat, primer han de posar-se d'acord.

Poc enraonadora, ha estat molt concisa amb les seves paraules. Poc enraonadora, ha estat molt concisa amb les seves paraules. Poc enraonadora, ha estat molt concisa amb les seves paraules. Poc enraonadora, ha estat molt concisa amb les seves paraules.

Considero que aquests moments són oportunitats per a la realització d'aquest Congrés que esteu organitzant. Mai com ara la dona no ha pogut manifestar el seu entusiasme per la plasmació d'unes reivindicacions conquerides i la de les obres que hi estan relacionades. També pot opinar francament sobre qüestions que fins abans de la revolució li havien estat vedades, i sobretot pot palesar d'una manera evident el seu antifeixisme. I tot plegat jo crec que ajuda a guanyar la guerra, perquè al cap i a la fi feu una tasca positiva de reraguarda, que és elevar la moral de la població civil amb la vostra tasca fructífera.

No he escoltat mai els calumniadors. Crec que si no ens hem arribat a entendre alguna vegada ha estat per la manca de cultura ambient. I això els nostres governants ja van superant-ho.

No desitgeu res més? No, amiga; de vos, res més. Fins un altre dia. — No hem volgut voltar més. En moltes dependències visitades se'ns ha tancat la porta quan hem dit que volíem preguntar el pensament de la dona.

Amb tot, sortim un xic eixalades dels nostres organismes oficials.

Les trinxeres i la reraguarda formen un sol front! Cada dona ha de tenir un lloc en la lluita i de treball en la reraguarda.

Els hospitals necessiten mils i mils d'infermeres. Capaciteu-vos per a atendre degudament els nostres heroics soldats ferits en la lluita contra el feixisme.

Comissions de dones per a ajudar el Govern en la lluita contra els «especuladors» i els «acaparadors», ajudants del feixisme.

Dones! Vigileu i denuncieu els agents emboscats del feixisme, que a les cues volen desmoralitzar la reraguarda.

Noticiari dels Pobles

LES NOSTRES AMIGUES

Marina Pérez, del Sindicat de la Llar, activista de COMPANYYA, que treballa afanyosament en la secció de propaganda i constituint els «Grups d'Amigues» a les fàbriques i tallers de Barcelona. Moltes gràcies, Marinal

Teresa Paldú, propulsora del moviment de dones a Reus, gran amiga de la nostra revista, que frueix de grans simpaties entre les dones d'aquesta ciutat.

AMPOSTA.—S'ha constituït el Grup d'Amigues de COMPANYYA, integrat en la seva totalitat per noies joves que tenen moltes ganes de treballar i que han iniciat llurs tasques fent petició de cinc-cents exemplars de la nostra revista. Bé per les noies d'Amposta.

TORTOSA.—El Grup d'Amigues de COMPANYYA, sota la direcció de la companya Trillas, s'ha proposat formar un taller col·lectiu per a ajudar els nostres brava soldats de l'Exèrcit Popular. Tenim a disposició d'aquestes companyes la roba que ens han demanat per a confeccionar. Ens plau moltíssim que a l'entorn de la nostra revista es faci no solament tasca cultural, sinó també aquesta de solidaritat que fan les dones de Tortosa.

MANRESA.—Les obreres del Tèxtil han acollit amb un gran entusiasme la nostra revista i estan constituint en altres fàbriques els nostres Grups d'Amigues.

BADALONA.—La companya Dolors Broqué ha estat encarregada per la Comissió de Propaganda de la nostra revista de formar el Grup d'Amigues en aquesta localitat, per la qual formació demostren totes les companyes de diverses organitzacions molta simpatia. Salutem des d'ací les companyes de totes les organitzacions antifeixistes de Badalona i desitgem que en el pròxim número sigui el Grup l'encarregat de distribuir la nostra revista en la localitat.

Per la manca d'espai i la premura del temps ens és precis donar concisament les notes de la formació dels Grups d'Amigues de COMPANYYA.

En el número proper publicarem àmplia informació.

A BORGES BLANQUES, LLEIDA, BALAGUER, TARREGA i CERVERA s'han constituït els Grups d'Amigues de COMPANYYA.

La transformació de "Companya"

El Ier Congrés de la Dona marca el començament del segon capítol de la vida de COMPANYYA.

Amb tot i la nostra inexperiència, COMPANYYA ha estat, d'ençà de la seva aparició, impulsada a fer un nou esforç per tal d'ésser-ne encara més digne i també per a establir un contacte més íntim i estret amb les nostres amigues, i aprofitant l'experiència adquirida fer més i més eficient la nostra tasca d'orientació i d'informació.

COMPANYYA, a partir del proper número, sortirà setmanalment.

Vencerem totes les dificultats que fins ara, degut a circumstàncies excepcionals, ens han impedit una major regularitat en la seva publicació. Amb la creació de noves seccions millorarem el seu contingut, i a les pàgines del setmanari COMPANYYA hom parlarà de totes les coses que poden interessar a la dona antifeixista catalana. Figura en els nostres projectes:

Publicar, en forma de fulletó, una novel·la revolucionària d'extraordinari interès.

Una pàgina de crítica i d'humorisme.

Un consultori per a les mares, doncs COMPANYYA dedicarà preferent atenció als infants.

Per tal de fer realment efectiva la unió amb les nostres lectores, inclourem una secció de col·laboració espontània, amb concursos i premis.

Així mateix no passarem per alt les actualitats, la política internacional, l'art, la llar, etcètera.

Ja sabem que és obra difícil. Però ho realitzarem amb el nostre optimisme inacabable, i amb la vostra ajuda, que no ha de fallar-nos. Feu-nos, per escrit, tots els suggeriments que estimeu necessaris i convenients per a que COMPANYYA esdevingui realment el que totes volem que sigui: el periòdic de totes les antifeixistes que lluiten i volen lluitar millor encara per la victòria i el progrés humà.

La llei de la venjança i l'honor femení...

...segons els nazis.

D'una revista d'educació nacional-socialista de les nenes de Viena en treiem aquestes línies:

«La llei de la venjança regeix sobre tota la vida germànica. Venjança de sang, venjança per la sang vessada dels parents, venjança per la parentela ofesa i, ara, venjança per l'honor femení ofès. La venjança de la sang ens porta a les pregoneres de la religiositat germànica.»

I ací tenim una curiosa demostració de ço que el nacional-socialisme entén per «honor femení»...

Conten a París, a propòsit de la visita que ha fet a França el general Milch, que aquest no és, precisament, un producte pur de la raça ària, perquè s'ha descobert que el seu pare era jueu.

Per altra banda, el general val molt, i a Hitler no li convenia aplicar-li les sancions previstes per a un cas semblant.

Què ha fet? Una cosa molt senzilla i molt natural en un país on l'honor femení solament pot ésser rentat amb tanta sang: ha fet firmar a la mare del general una declaració segons la qual aquesta dona va enganyar el seu marit amb un ari i que el seu fill és el fruit d'aquest adulteri.

GENERES DE PUNT
i CAMISERIA
CASA VILARDELL E.C.
VIA DURRUTI 49 i 51 i SUGURSAL
BARCELONA

Les dones no tolerarem que
els nostres fills, germans, ma-
rits i promesos siguin «embos-
cats»!

Cent mil dones per a les
fàbriques, camps, oficines
i laboratoris.

Institut d'Adaptació Professional de la Dona

**7
de novembre!**

Una data plena de ressons, d'heroïsmes, de crida
d'angorxa i de victòria... Una data que sembla
omplir la història amb la seva immensitat i deixar
pàl·lids i entenebrits els altres jorns i les altres
centúries... ♦ 7 de novembre, dos aniversaris. Un
any del setge de Madrid. Vint anys de la Revolu-
ció russa. I tant en l'un com en l'altre l'ofrena de
la sang, de la vida, de la benaurança, per la lli-
bertat i per la justícia. Lluita dura i santa, que dig-
nifica ♦ Rússia, l'antiga i turmentada, nova U. R.
S. S. floreixent, plena de camins i d'horitzons sens
fi, rublerta d'optimisme! La teva tortura, el teu
dolor implacable —ja llunyà, gairebé oblidat com
un pesombre— l'ha donat la teva felicitat d'aral
Cap de les llàgrimes que aleshores vessares fou
malaguanyada... ♦ Madrid, vila indomable, terror
de l'ombra, de la insidiosa, de la vilessa, de la traï-
ció... Tu encara sofreixes i plores. Però no et des-
coratgis! Dia vindrà, i no és gaire lluny, que rebràs,
per cada dolor d'avui, mil esperances; per cada
gota de sang, mil dignitats que t'oferirà la huma-
nitat, agraïda!

L'Executiva de l'Institut d'Adaptació Professional (d'esquerra a dreta): Ja-
ver, Montserrat Martínez, Maria Pérez i Enciso, doctor Mira, Carme
Quintana, Fajólar, Sala i Emília Anna de Rius.

Durant l'octubre propassat aquest Institut organitzà, al Palau de la Música
Catalana, un acte públic per tal de posar-se en contacte amb les dones barcelo-
nines. La sala s'emplenà de companyes que escoltaren i aplaudiren les consignes
i els propòsits exposats pels diferents membres de la Comissió Executiva.

Teodomir Menéndez, President de la Comissió d'Indústries de Guerra del Mi-
nisteri de Defensa, assistí personalment, i per tal d'establir una més íntima col-
laboració amb l'obra de l'Institut ha nomenat un delegat permanent al mateix:
el camarada Sellés.

També han estat nomenades delegades a l'Institut per totes les organitza-
cions femenines barcelonines, la qual cosa permet esperar la més ràpida consti-
tució del front únic «pro-treball femení». Tots els dissabtes aquestes delegades
es reuneixen amb la Comissió Executiva per tal de col·laborar en llurs tasques.

L'Institut ha realitzat les proves d'aptitud a les companyes que sol·licitaven
plaça a les seccions de despatx i administració. Aquestes places seran donades
per ordre rigorós de puntuació total aconseguida d'acord amb les normes generals
preestablertes. Per a les companyes que no tenen la suficient preparació s'han
organitzat uns cursos de mecanografia i de català, amb l'ajut de la Conselleria
de Cultura; aquests cursos començaran el dia 15 de novembre, de nou a una i
de tres a sis, al C. A. D. C. I., i de nou a dotze i de quatre a cinc, a l'Escola del
Treball, respectivament.

Continua la mobilització voluntària dels tècnics i mestres obrers per a orga-
nitzar els ensenyaments teòrico-pràctics de les especialitats de mecànica, electri-
citat i química. Cal estimular a inscriure's els companys que puguin disposar
d'alguna hora lliure per a fer aquests ensenyaments.

El Sindicat de Metges U. G. T. anuncia uns cursos de preparació i capaci-
tació de les mobilitzades de la secció d'infermeres i treballs sanitaris auxiliars.

Han començat els cursos de la F. O. S. I. G. per a les mobilitzades de la
secció gastronòmica que han estat aprovades en l'examen mèdic.

L'Institut ha obtingut de la Direcció de Radiodifusió un quart d'hora setma-
nal de radiació per tal de no perdre el contacte amb les mobilitzades. Aquestes
emissions s'efectuen tots els dimecres, a dos quarts de tres de la tarda, alternant
en les dues emissores.

El nombre de companyes inscrites en la segona mobilització, que finí el 25
d'octubre, ultrapassa considerablement el d'inscrites en la primera mobilització.

Continuament acuden per inscriure's noves companyes, malgrat que l'Insti-
tut no pot obrir el termini d'inscripció per la tercera mobilització fins i tant no
estiguin plaçades o preparant-se professionalment les companyes inscrites en les
anteriors mobilitzacions.

L'Institut té obert un concurs per a proveir una plaça de xofer femení amb
destinació als serveis propis. Com-
panyes que tinguin el títol de xo-
fer, inscriviu-vos-hi!

Continuen endavant els treballs
d'organització de la secció lleidatana
de l'Institut; també han estat re-
budes a la Comissió Executiva pe-
ticions de Girona, Figueres, Reus,
Tortosa, Sabadell, Terrassa i altres
ciutats catalanes, a les quals es
traslladaran ben aviat les compa-
nyes d'aquesta Comissió per tal
d'endegar-hi ràpidament l'obra de
l'Institut.

ER

Una sola idea: GUANYAR
Un sol desig: UNIR

DIES 6-7-8 DE
NOVEMBRE

CONGRES
NACIONAL DE LA DONA